merum quadragenarium jejunii à Christo consecrati, & quo ab ipsis sex hebdomadis subtrahantur abstinentiæ jejunio sex dies dominici; textu expresso *in citat. cap.* Quadragesima 16. *dist.* 5. *de consecratione*, adduct. *supra num.* 3. docetque expresse S. Gregorius *Homil.* 16. Fagnan. *l. c. num.* 34. Bellarm. *l. c.* & alii passim.

9 A Clericis autem Quadragesima olim de mandato Telesphori servabatur per septem integras hebdomadas; *cap.* Statuimus 4. *cap.* Quadrag. 5. & *cap.* Denique 6. *dist.* 4. Bellarm. *l. c. cap.* 14. & alii passim.

10 Quadragesimæ Jejunium in ecclesia Romana incipit à feria quarta Cinerum, textu expresso *in cit. cap.* Quadragesima 16. *dist.* 5. *de consecratione*, ibi: *Id est feria*
11 *quarta, quæ caput Jejunii sibnotatur.* Excepto tamen Mediolano, & locis aliis, in quibus Ambrosiano ritu officium celebratur, ubi ex quo non jejunetur quatuor primis diebus, jejunatur in diebus Rogationum; Concil. Mediolanens. I. *part.* 2. *tit.* De jejunio.

12 In quadragesima non est prandendum ante recitationem saltem publicam Vesperarum, c. Solent. 49. *dist.* 1. *de consecrat.* Vide *verb.* Officium divinum *art.* 4. *num.* 16. & *sequent.* & *verb.* Jejunium *art.* 1. *num.* 47.

13 An dispensatus circa esum carnium ob debilitatem virium, ad eas recuperandas sit etiam dispensatus à jejunio? Vide *verb.* Jejunium *art.* 1. *num.* 30.

14 Non sic tamen est dispensatus à jejunio, quia est dispensatus circa esum carnium, quia cibi Quadragesimales, seu jejunales, sunt ei nocivi, seu nauseales. Vide *ibidem à num.* 31. *ad* 34.

15 Ad quem spectet dispensare circa Quadragesimam, jejunium. Vide *verb.* Jejunium *art.* 2. 15. & sic infra *num.* 26.

16 Qui in fraudem jejunii de loco, ubi viget præceptum jejunandi, seu jam incœpta est Quadragesima, se transfert ad locum, ubi non jejunatur, seu nondum incœpta est Quadragesima, peccat graviter. Vide *verb.* Jejunium *art.* 2. *num.* 29. & 30.

17 Qui autem de loco, ubi jejunatur, non in fraudem jejunii, sed bona fide transit ad loca, seu per loca ubi non jejunatur, non tenetur jejunare. Vide *ibid. n.* 31.

18 Si quis non in fraudem jejunii, sed negotiorum causa de loco proprii domicilii, ubi nondum est incœpta Quadragesima, pergit ad locum, ubi per hebdomadam est jam incœpta Quadragesima, non tenetur jejunare illic per octo alios dies paschæ ad complendam Quadragesimam. Vide *ibid. num.* 32.

19 E contra vero, si talis in loco sui domicilii complevisset Quadragesimam, non tenetur postea alibi observare illos octo dies. Vid. *ibid. num.* 33.

20 Episcopus in sua diœcesi concedere debet facultatem etiam Vicariis foraneis, & Archipresbyteris, ut de consilio Medicorum impertiri possint indigentibus licentiam vescendi cibis vetitis, quæ detur omnino gratis, ita ut nec pro scriptura quidquam accipere liceat. Sac. Cong. Episc. *in Hydrutina* 20. *Aug.* 1591. (Vid. *lit. B. pag.* 427. *usque in fin.*)

21 In Quadragesima non est venandum, Nicolaus I. *ad*
22 *consulta Bulgar. cap.* 44. Item non sunt facienda Judicia criminalia, nec aliquis morti est addicendus. Nicolaus I.
23 *ibid. cap.* 45. Item non est vacandum jocis; Nicolaus I.
24 *ibidem cap.* 47. Item non est præliandum, nisi urgente necessitate. Nicolaus I. *ibidem cap.* 46. & *in Decreto tit.*
25 *de bellis c.* 4. Item fieri non possunt nuptiæ, neque convivia. (Vide *leg.* 18. *tit.* 2. *p.* 4. ubi non solum nuptiæ in facie ecclesiæ celebrari à Dominica in Septuagesima usque ad octavas Resurrectionis perfectas prohibentur, verum etiam à prima Dominica Adventus, usque ad Epiphaniam inclusive.) Nicolaus I. *ibidem cap.* 48. & *in*
26 *Decreto tit. de matrim. cap.* 9. Item fieri non debent consilia, seu placita populorum, *cap.* Placita 2. *caus.* 15. *quæst.* 4.

27 In Quadragesima prædicandum est omni die, vel saltem ter in hebdomada. Concil. Trid. *sess.* 24. *cap.* 4.

28 Dominicis Quadragesimæ olim ex antiqua consuetudine fideles vescebantur carnibus, & ultra modum se ingurgitabant per totas noctes carnibus vescentes; Quod valde detestabatur Sanctus Gregorius, ut patet in *cap.* Denique 6. *dist.* 4. At nunc ablata est illa consuetudo, et ecclesia ut excessum in esu carnium auferret, totaliter carnes illis diebus abstulit. Dies tamen non fecit jejunabiles, quia Dominici erant. Sic Tostatus *tom.* 20. *in tertiam part. Matthæi cap.* 6. *q.* 95. *edit. Venetæ* 1728.

An Concionatores in Quadragesima excusentur à je- 29
junio, & abstinentia à carnibus, variant Doctores. De Concionatore, qui per integram Quadragesimam continuo prædicat cum valde gravi suo incommodo, & studio, &c. seu multas eodem die conciones habet, & pagos peragrat verbum Dei nuntiaturus, si commode ob id jejunare, & abstinere à carnibus non possit: absolute concedunt Natalis Alexander *theolog. dogmatic.* & *moral. tom.* 2. *lib.* 2. *art.* 7. *Regul.* 5. *de decalogo vers.* Necessitas denique, Lessius, Navarrus, Filliuccius, Layman & alii cum Sporer *tom.* 1. *append.* 3 *ad præcept. decalog. sect.* 4. *num.* 63. Diana coordinat *tom.* 4. *tract.* 6. *resol.* 24. cum Joann. de la Crux, Tabiena, Azorio, Graff. Fernandez, Reginald. Silvio, & aliis ibi allegatis, & Reiffenstuel *theolog. moral. tract.* 10. *dist.* 2. *quæst.* 2. *num.* 67. Felix Potestas *tom.* 1. *tract. De peccatis actualibus disp.* 1. *quæst.* 8. *art.* 4. *conclus.* 2. *resolut.* 2. Busemb. *lib.* 3. *part.* 2. *cap.* 3. *dub.* 2. *num.* 4. cum aliis ibi citatis, & alii plurimi. Negant autem ipsi, & alii communiter, & ut nos docuimus sub *verb.* Jejunium *art.* 1. *num.* 32. de Concionatore, qui ob conciones alibi repetitas, vel ob suæ memoriæ facilitatem non indigeat longo studio, & labore, sed qui unam tantum, vel alteram concionem in hebdomada habeat; cum in ipso cesset causa exemptionis, nempe labor notabilis, grave incommodum, *arg. cap.* Cum cessante 60. *de appellat. L.* Cum ancillam 6. *ff. de condition. ob causam*: *L.* Adigere 6. §. 2. *ff. de jure patronatus.* (Vide *lit.* E. *pag.* 361. *num.* 38. & *lit.* I. *pag.* 7. *num.* 34.)

Alii autem cum distinctione respondent: Aut enim 30
ipse Concionator prædicat ex officio, puta ex voto, seu obedientia Superioris, ejusque concio propter imperitiam, & carentiam aliorum ad idem ministerium, est populo valde utilis, & necessaria, & tunc si non obstante sua cognita impotentia ad simul jejunandum, & concionandum, adhuc ex justa, & rationabili causa à superiore ad concionandum mittitur, à jejunio excusatur, quia jejunium præcipitur ut promotivum ad bonum, & non impeditivum majoris boni, in casu & ut diximus sub *verb.* Jejun. *l. c.* Aut talis concionator voluntarie prædicat, & non missus; seu ideo missus, quia vult, aut mitti quærit ob mercedem, & lucrum, nec sua prædicatio est ita necessaria, quin alii sint qui æque bene, vel mellius supplere possint; & tunc jejunare, & abstinere à carnibus tenetur, quia non sunt facienda mala, ut eveniant bona. *Ad Rom.* 3. *n.* 8. *cap.* Non est probanda 27. *caus.* 1. *q.* 1. *cap.* Super eo 4. *de usuris, cap.* Ex tuarum 2. *de sacrileg.* cum ipse in fraudem jejunii voluntarie, sine necessitate, & obedientia quærendo quæ sua sunt, non quæ Jesu Christi, exponendo se ad prædicandum propter mercedem, & lucrum, se culpabiliter reddat impotentem ad præceptum ecclesiæ servandum, possitque merito ipsi objici illud Apostoli ad *Rom. num.* 21. *Qui prædicas non furandum, furaris*, prædicas non violandum jejunium, & violas, & illud *Michææ* 3. *num.* 4. *Sacerdotes ejus in mercede docebant, & Prophetæ ejus in pecunia divinabant.* Sic Sylvester *v. Jejunium quæst.* 9. *n.* 2. & ex ipso & Cajetano Binferdius *in Enchirid. theolog. part.* 3. *cap.* 34. *conclus.* 2. Matthæuc. *in cautela Confessarii l.* 1. *cap.* 22. *num.* 7. Et idem videntur docere Philiarch. *de offic. Sac. tom.* 2. *p.* 2. *l.* 3. *cap.* 25. Toletus *l.* 6. *cap.* 5. Fernandez *in examin. theoleg. l.* 2. *cap.* 8. §. 2. *num.* 12. Fagundez *præcept.* 4. *l.* 1. *cap.* 9. & alii plures, qui tunc solum excusant Concionatores à jejunio, quando concionarentur ex officio, nempe ex voto, seu obedientia, aut eorum conciones essent populo valde utiles & necessariæ: Navarrus autem *in Manual. cap.* 21. *n.* 17. & post illum Graffius *part.* 1. *lib.* 2. *cap.* 37. *num.* 14. & Reginaldus *in praxi tom.* 1. *lib.* 4. *cap.* 17. *num.* 219. & alii putant hanc sententiam esse veram, quando talis Concionator prædicaret principaliter propter mercedem, & lucrum; Secus vero si minus principaliter ob necessitatem se sustentandi; in quo sensu dicimus esse intelligendum id, quod ex aliis asseruimus sub verb. Jejunium *art.* 2. *num.* 23. *in fine.*

31 Quamvis tamen Bonacina *tract. de præcept. eccles. disp. ultim. part.* 2. *punct. ultim. num.* 13. Diana *coord. tom.* 4. *resolut.* 25. *n.* 3. Filliuc. *in praxi tom.* 3. *tract.* 27. *part.* 2. *cap.* 6. *num.* 124. Lessius *l.* 4. *cap.* 2. *dub.* 6. *num.* 44. Sporer *l. c. sect.* 4. *num.* 19. & 63. Busemb. *l. c.* cum aliis ibi allegatis, & plures alii velint, quod absolute excusentur tales Prædicatores à jejunio, etiamsi conciones suscipiant ob mercedem, putantes, quod non sit necesse contra supra citatos, ut prædicatio efficiatur ex voto, vel officio.

32 At vero in praxi tamquam probabilior, ac magis tuta, pia, ac rationi consentanea, sequenda est sententia dicentium non excusari ab obligatione jejunii, & abstinentiæ à carnibus Prædicatores illos, qui voluntarie, & sponte prædicant principaliter propter mercedem, & lucrum; Et solum posse excusari, si prædicent ex officio, nempe voto, aut obedientia, ac propter mercedem minus principaliter, ob solam nempe necessitatem se sustentandi: Unde semper commendabilis remanet recolendæ memoriæ Benedictus XIII. qui, cum esset Archiepiscopus Beneventanus, nullum in sua archidiœcesi concionari sinebat, qui in cibis Quadragesimalibus Quadragesimam non servaret; probe sciens, quod magis movent exempla, quàm verba, & efficacius est vitæ quàm linguæ testimonium, ac longum iter per præcepta, breve, & efficax per exempla, cum homines amplius oculo, quàm auribus credant. Et tanto magis est hæc nostra sententia tenenda hisce diebus post tria in ævum commendabilia pro debita jejunii observantia à fel. rec. Benedict. XIV. edita Brevia, primo nempe incipiente, *Non ambigimus*; secundo: *In suprema*; ac tertio *Libentissime*, ex quibus clare insuper habetur, quod qui juxta prædicta excusantur simpliciter à lege Jejunii, non remanent liberi ab abstinentia à carnibus; & è contra qui simpliciter excusantur ab abstinentia à carnibus, non remanent liberi à lege jejunii; Cum diversa sint præcepta, & à diversis non fiat illatio; *Lege* Sed si ante 17. *ff. de except. Leg.* Papinianus 20. *ff. de minorib. Leg.* Si maritus 10. *in fine, Cod. de donat. inter vir. & uxor. cap.* Ad audientiam 12. *de decimis*, cum similibus: Quæ utinam pro sua æterna salute ab omnibus plene, & integre observarentur. (Vid. *verb.* Executor, *in summar. num.* 31.)

33 Coqui Religiosorum peccant parando Religiosis in Quadragesima, aliisque jejuniorum diebus cibos in quantitate, & qualitate sufficientes ad fractionem jejunii, præsertim si sciant aliquos ob id jejunium vere fracturos. Sic explicite Matthæuc. *in cautela Confessarii lib.* 1. *cap.* 22. *num.* 11. & alii plures implicite. Et ratio est, quia ex suo officio tenentur parare, & ministrare solum eam ciborum quantitatem, & qualitatem, quæ ab ecclesia, & propria regula est permissa, seu tolerata; aliàs sic ponendo aliquos in occasione frangendi jejunium, fierent participes peccati eorum, juxta illud Apostoli *Ad Romanos num.* 31. *Digni sunt morte, & non solum qui ea faciunt, sed etiam qui consentiunt facientibus*, & juxta regulam Nicolai I. *in cap.* Notum 10. *caus.* 2. *quæst.* 1. *Facientem, & consentientem par pœna constringit.* (Vid. *lit.* E. *pag.* 354. *in fin. n.* 15. cum *leg.* 2. *tit.* 2. 10. *tit.* 9. 19. *tit.* 34. *p.* 7. quæ idem astruunt.) Sicut enim, ut dicitur in verb. *Tabernarius* ex communi Doctorum, caupones, seu tabernarii peccant, si alteram refectionem, seu cibos vetitos apponant illis, quos certo sciunt ad jejunium obligari, & ab illis cibis teneri abstinere, nisi rationabiliter timeant ex tali denegatione sibi obventurum gravissimum malum, seu damnum, quia aliàs participes fierent eorum peccati; Ita & in nostro, ac simili casu; nam de similibus idem est judicium; *Leg.* Non possunt 12. & *Leg.* Nam ait Pedius 13. *de legib.* (Ad rem vid. *lit.* A *pag.* 198. *num.* 15. *in addit. hisp. novis.*)

34 Non valent se excusare quod Superiores sic eis præcipiant, quia in tali casu eis in hoc obedire non tenerentur, immo prohiberentur, cum sit res ab ecclesia, seu regula prohibita, sicque contra animai præcepti; & ex *actibus Apostol. cap.* 5. *num.* 29. *Obedire oportet Deo*, nec non ecclesiæ, seu regulæ *magis, quàm hominibus.* Unde S. P. N. Franciscus *in cap.* 10. *Regulæ* sic expresse mandat: *Firmiter præcipio eis, ut obediant suis Ministris omnibus, quæ promiserunt Domino observare, & non sunt contraria animæ suæ, & regulæ nostræ.* Hinc tanto magis peccarent superiores, si qui essent, qui ob avaritiam non sufficiens ad jejunandum præstarent subditis prandium, & ob id subditi cogerentur vespertinam refectiunculam quasi in cœnam convertere, contra præscriptum à Benedicto XIV. recolend. memor. in novissimo suo Brevi incipient. *Libentissime*, ubi ad secundum hoc dubium; *An iis, quibus concessum est vesci carnibus, possint in vespertina refectiuncula ea quantitate carnis vesci, quæ jejunantibus permittitur?* Respondit, *Non licere, sed opus habere eo cibo, eaque uti portione, quibus utuntur jejunantes: rectæ meticulosæque conscientiæ.* Cum enim ipsi sua detestanda avaritia essent causa, cur subditi non haberent sufficientem refectionem ad jejunandum, essent consequenter culpabiles causa fractionis eorum jejunii, nam quod est causa causæ, est etiam causa causati, per text. *in l.* Manumissiones 4. *ff. de just. & jure, & arg. cap.* Ad audientiam 1. *de homicid. ac cap.* Si culpa 9. *de injuriis*, cum similibus. (Fere in totum consonat *tit.* 15. *p.* 7. perlegere non prætermittatur *tit.* 4. & *per multas leg. tit.* 17. *lib.* 4 *For. Reg.* præcipue mente retine quæ *ex num.* 4. *usque ad* 9. *pag.* 1. & 2. *lit.* D sunt prænotata.) Caveant igitur hujusmodi Superiores, si qui sint, ut nedum proprios, sed & alienis onerentur peccatis, & præmisso ad id opportuno remedio, contriti dicant cum Regio Psalte: *Delicta quis intelligit? ab occultis meis munda me, & ab alienis parce servo tuo. Psalmus* 18. *num.* 14.

* Quadragesimæ tempus cum ceteris jejunii tempo- 35
ribus, & diebus exequatur in eo quod respicit observantiam legum à SS. Domino nostro statutarum; Benedict. XIV. tom. 1. constitut. 99. *incip.* Si Fraternitas §. 1.
In Quadragesima diebus Dominicis non licet epulas li- 36
citas cum vetitis permiscere. Idem *ibid.*

Quadragesimæ diebus permittitur Militibus S. Ja- 37
nuarii esus lacticiniorum, & cum opus fuerit, etiam carnium. Idem constit. 24. *incip.* Romanæ ecclesiæ §. 6.
Quadragesimæ jejunium juxta Kalendarium Romanum 38
ab Italo-Græcis est observandum. Idem constit. 57. *incipient.* Etsi Pastoralis §. 8.

Quadragesimali tempore pisces non edunt, nec vi- 39
num bibunt Maronitæ; veterum enim jejunii disciplinam iisdem Maronitis, seu Syris, Armenisque Catholicis relaxari numquam passa est Apostolica Sedes, ideoque rejecta tamquam minus legitima causa ad facultatem dispensandi obtinendam à Missionariis allata, jejunii lex servari præcipitur. Benedictus XIV. const. *incip.* Allatæ sunt §. 47. in cujus summario sic præcise habetur: *A Syriacis, & Armenis in latinorum ecclesiis sacrum peragentibus proprium ritum servari præcipitur: Missionariis denegatur facultas dispensandi eosdem Syros, & Armenos super abstinentia à piscibus jejunii tempore; omnes denique Græcos, & Orientales ritus conservandos esse decernitur; monenturque Missionarii, ut in Orientalibus convertendis, eos ab erroribus, & schismate revocent, non à suis approbatis ritibus avertant.*

Quoad quadragesimalis jejunii debitam observantiam, 40
vide novissimam Encyclicam Clementis XIII. *incip.* Appetente ::: allatam jam tom. 4. *verb.* Jejunium, *art.* 1. *numer.* 50.*

QUARTA FUNERALIS.

SUMMARIUM.

1 *Quæra hæccine quo jure introducta: ejus portio ex legitima consuetudine induci potest: an in ea detur præscriptio: cui ecclesiæ debeatur: an si ægrotus ad Religionem, seu aliam ecclesiam se transferat*, ad n. 9.
10 *Quarta funeralis, electa alibi sepultura, cui debeatur:*

quid pro sepultura Canonicorum Cathedralium: intortitia, in cadaveris associatione accensa, an circa feretrum deservienda: observantia, dum viator detentus decedit, & quando ecclesiæ cathedrali debeatur; pro cadaveris transitu nil prætendi potest, ad n.16.

17 *Quæ funeralia dicantur: circa Quartæ solutionem videatur dispositio D. Benedicti XIII.: ex quibus non debetur: quando Regulares ad eamdem solutionem tenebantur: novissime determinatum advertitur*, ad num. 25.

26 *Ubicumque cadavera sepeliantur, duplex quarta non est solvenda: ultimate resolutum affertur: varia decreta notantur*, ad num. 32.

33 *Eadem Quarta, seu idem emolumentum, dum parochiani, conditio testamento, seu abintestato decesserint: non datur discrimen in prædicta exactione inter exteros, & cives: cum quo est circa eamdem litigandum, & juxta consuetudinem est solvenda*, ad n.36.

37 *Quid circa jus sepulturæ in Confraternitatibus, & in educandis, ac mulieribus secularibus in monasteriis monialium decedentibus*, ad num. 38.

39 *Alia ad rem*, remissive: *Auctoris supplementa notantur, & Additiones ex aliena manu*, ad num. 47.

1 QUARTA funeralis, seu canonica portio est Jure canonico inducta ob Sacramenta, quæ suis parochianis parochus ipse administrat, & ideo illi de Jure debetur, *cap.* Nos instituta *cap.* Relatum 2. *cap.* De his 4. *cap.* Cum super 8. *de sepulturis, & Clement.* Dudum, *de sepulturis.*

2 Talis Canonica portio de legitima, & rationabili consuetudine potest induci, ut sit medietas, vel tertia pars; *cap.* Antiquos 10. *quæst.*1. *cap.* Explicari 9. *de sepulturis.* Unde attendenda est cujusque provinciæ & loci legitima, & rationabilis consuetudo. *Communis*, per text. *in cit. cap.* Explicari, *& cap.* Cum tanto 11. *de consuetudine.* Et sic expresse decrevit S. Congr. Conc. *in Ebredunens.* 25. *Julii* 1695. *in respons. ad* 12. *& in Mantuana* 18. *Jun.* 1699.

3 Quarta funeralis seu portio canonica usque ad quartam exclusive potest præscribi spatio decem annorum absque titulo; Ad hoc autem ut præscribatur infra quartam, vel ut nihil solvatur, requiritur consuetudo 40. annorum cum titulo, aut immemorabilis. Alexander *cons.*196. *num.*15. *vers.* De præscriptione *lib.* 2. Sylvester *verb.* Canonica Portio *num.* 2. *&* 4. Molina *de Justitia, & Jure tract.* 2. *disp.* 215. *num.*7. Lapus *de Canonica portione cap.*2. *num.*64. *&* 65. Barbosa *de offic. & potest. parochi p.*3. *cap.*25. *num.*16. Samuel *de sepulturis tract.*1. *controv.* 9. *conclus.* 5. & alii passim.

4 Quarta funeralis debetur ecclesiæ, in qua parochianus consuevit missam audire, & divina, & recipere sacramenta, *c.* Cum quis 2. *de sepultur. in* 6. Rota *part.*1. *recent. decis.*376. *num.* 1. Et sic de jure debetur proprio Parocho, seu Vicario, vel Sacerdoti habenti curam parochianorum, *cap.* Requisivisti, *de testam. cap.* Cum

5 ex eo *de elect. Clement.* Dudum, §. Verum, *de sepultur.* Rota *in Mediolan. Quartæ funeralium* 14. *Martii* 1622. *coram Merlino*, Barbosa *l. cit. num.*19. *&* 20. Samuel *loc. cit. conclus.*8. & alii communiter. (In totum, ni fallor, præcedentia confirmationem accipiunt *ex leg.*5. *tit.*13. *part.*1.)

6 Si parochianus in una ecclesia solet audire divina, & in altera recipere Sacramenta, Quarta debetur ei, à qua solet recipere Sacramenta, *cap.* Nos instituta 1. *de Sepulturis*, Silv. *verb.* Canonica Portio, *num.*11. Barb. *loc. cit. conclus.*11. & alii.

7 Quarta funeralis debetur parochiæ, ubi quis habet domicilium, licèt propter bellum, aut pestem, seu animi levandi gratia in illam, seu alium locum se contulerit animo redeundi, & ibi obierit; Abbas *in cap.* De his 4. *de sepulturis.* Barbos. *loc. cit. num.*27. Samuel *loc. cit. conclus.*15. Rodriquez *tom.*3. *qq. Regul. quæst.* 45. *artic.*9. *concl.* 2. & alii passim.

8 Quarta funeralis debetur ecclesiæ parochiali etiamsi quis ægrotus ad aliam parochiam deferri se fecerit, & obierit, cum ob domicilii mutationem in tali casu ecclesia sua parochialis non perdat Jus quartæ funeralis, *ex Clement.* Dudum, *de sepult.* Barbos. *loc. cit. num.*27. Samuel *loc. cit. concl.*14. Abbas *in cit. cap.* De his 4. *de sepulturis*, Silvester *in Summa*, *verb.* Canonica Portio 15. cum multis aliis. (Ad rem *lex* 7. *tit.*13. *p.*1.)

9 Quartam funeralem ecclesiæ parochiali debet qui in ægritudine constitutus, se cum bonis suis ad Religionem in aliam ecclesiam transtulerit; secus vero est dicendum, si sanus bona sua monasterio, aut alteri ecclesiæ dederit, *cap.* De his 4. *de sepultur.* Barbos. *loc. cit. num.*28. Samuel *loc. cit. concl.*15. Miranda *loc. cit. q.*48. *art.*9. *concl.*3. & alii passim. (*Leg.*6. *tit.*13. *p.*1.)

10 Sepultura electa apud ecclesiam, ubi majores defuncti solent ab antiquo sepeliri, quarta funeralis non debetur ei, sed ecclesiæ suæ parochiali in qua consuevit audire divina, & recipere Sacramenta; *cap.* Cum quis 2. *de sepult. in* 6. Barbos. *loc. cit. num.*29. Miranda *loc. cit. art.*9. *concl.* 4. Samuel *loc. cit. concl.*16. & Communis aliorum.

11 Quarta funeralis pro sepultura Canonicorum Cathedralium debetur parocho domicilii, non vero parocho cathedralis, neque parocho parochiæ, ubi adest sepultura suorum majorum. Sic expresse decrevit *Sacr. Congr. Conc. in Tiburtina* 12. *Maii* 1685. *in respons. ad* 3. *& in Narniens.* 26. *Sept.*1699. Vid. *verb.* Canonica Portio *art.*8. *num.*14.

12 Servanda est consuetudo, quod in funeralibus exæquias faculæ, seu Intortitia, quæ fuerunt accensa in associatione cadaveris, deserviant, & reaccendantur circa feretrum in ecclesia, in qua sepeliendum est cadaver. Sic expresse decrevit Sac. Cong. Conc. *in Tiburtina* 12. *Maii* 1685. *in responsione ad* 4.

13 Quarta funeralis non debetur parocho, intra cujus limites viator retentus pro delicto, & habilitatus cum cautione decedit, stante consuetudine in civitate, quod Jus sepeliendi peregrinos, & viatores spectet ad ecclesiam cathedralem. Sac. Congr. Conc. *in Pisaur.* 22. *Januar.* 1628.

14 Quarta parochialis debetur ecclesiæ Cathedrali, vel præscriptione, vel eo quod illam sibi reservabit, quando parochiæ fuerunt erectæ in signum superioritatis. Rota *part.*1. *recent. decis.*376. *num.*2. *&* 3. Barbosa *loc. cit. concl.*9. Riccius *resolut.*299. *num.* 4. & alii.

15 Curatus unius diœcesis (quæcumque sit) in transitu cadaveris, quod processionaliter defertur ad ecclesiam Regularium ab alia diœcesi, transeundo per propriam parochiam, & Jurisdictionem, non potest aliquam partem ceræ, & pecuniarum prætendere. Sac. Cong. Episc. & Regular. 15. *Novemb.* 1675. *&* Ead. Congr. Episc. *novissime in Placentina pro Terra Clastridii* 24. *Novembr.* 1713. *in respons. ad* 2. Vide *verb.* Parochus *artic.* 3. *à num.*37.

16 Quarta funeralis, seu canonica portio debetur de iis, quæ ratione funeris præbentur ab hæredibus defuncti, *cap.* Inter cunctos 1. *de privileg. inter Extravag. Communes*, Sixtus IV. constitut. *incipient.* Regimini. S. Pius V. constit. *incip.* Etsi Mendicantium, Barbosa *loc. cit. controvers.*10. *conclus.* 3. & plures alii apud ipsos.

17 Funeralia de Jure communi dicuntur, quæ ratione sepulturæ obveniunt, & quacumque occasione funerum ad ecclesiam perveniunt cum defuncti corpore; *cap.* cum liberum 5. *& cap.* In nostra 10. *de sepulturis*, Barbosa *loc. cit. n.*37. Samuel *loc. cit. concl.* 2. Portell. *in dub. Regul. verb.* Canonica portio *n.* 5. & alii plurimi apud ipsos.

18 Quarta debetur omnibus de intortitiis, & candelis, quibus defuncti cadaver in itinere ad ecclesiam tumulantem associatur, nec non de omnibus intortitiis, & candelis, quæ in eadem ecclesia circa cadaver, vel etiam in altaribus in die funeris accenduntur; Sic expresse statuit novissime Benedictus XIII. constitut. *incip.* Romanus Pontifex:: unde ubi adest consuetudo, quod in ecclesia circa cadaver diversa accendantur intortitia ab illis, quæ fuerunt accensa in associatione cadaveris in itinere ad ecclesiam tumulantem, debetur quarta de omnibus. Vide *supra num.*12.

19 Etiamsi funeralia non fiat in die tumulationis, sed ad diversam diem, vel ad aliud longius tempus differatur, debetur, nihilominus Parocho quarta de omnibus intortitiis, & candelis, quæ circa cænotaphium, seu tumulum honorarium, & in Altaribus ejusdem ecclesiæ accenduntur; Sic expresse Benedict. XIII. in cit. const. *incip.* Romanus Pontifex:: & jam aliàs declaraverat Sac. Congr. Episcop. & Regular. *in Senensi* 3. *Augusti* 1621.

20 Quarta autem non debetur de intortitiis, & candelis, quas Sacerdotes, etiam Regulares, vel pirum sodalitatum confratres funus associantes manualiter per viam deferunt. Sic expresse Benedictus XIII. *ibidem*, & jam pluries fuerat declaratum à Sac. Cong. Episc. & Regul. & signanter 29. *Nov.* 1588. *in Firmana* 5. *Martii* 1516.

21 Item quarta funeralis non debetur de missis, legatis, anniversariis, hisque similibus piis relictis ad favorem ecclesiæ tumulantis, vel exponentis à defuncto dispositis. Sic expresse Benedictus XIII. *ibidem*, & jam fuerat declaratum à S. Pio V. constitut. *incip.* Etsi mendicantium. (Vide *leg.*6. *ubi sup. num.* 9.)

22 Vela, sudariola, & inutiles panni, non solum peti, sed neque etiam à sponte dantibus occasione funerum accipi possunt à Parochis: *Die enim* 13. *Augusti* 1718. *in una Terræ Massæ Tudertinæ diœcesis*, proposito dubio in Sacra Congregatione Concilii: *An sub quarta comprehendantur Frumentum, pannum, sudariolum, & cera, quæ accenditur, & extinguitur ante ecclesiam Fratrum?* Responsum fuit: *Comprehendi sub quarta funerali frumentum, & ceram, non autem pannum, & sudariolum*; *& quoad sudariolum* Sac. Congr. mandavit *illud amplius non auferri cum cadavere, nec ab hæredibus Parocho consignari.* Sic refert Ursaya *tom.*4. *p.*1. *n.*13. *In Tudertina funerum pro Patribus Tertii Ordinis S. Francisci Terræ Massæ cum Archipresbytero ejusdem loci*, ubi multa docet ad rem.

23 Regulares olim quartam funeralem solvere tenebantur solum in illis conventibus, seu monasteriis, quæ eam solvere consueverant 40. annis ante Concilium Tridentinum: secus vero in aliis ex post ædificatis, & quæ in dies ædificabantur, ut patet ex ipso Concilio Tridentino *sess.*25. *cap.*13. *de reform.* & declaraverat S. Pius V. constitut. *incip.* Mendicantium; & pluries Sacr. Congr. Concil. *ut in Pampilon.* 22. *Septemb.*1591. *in Meliten.* 2. *August.*1607. *in Arculana* 2. *Septemb.*1679. *in Laudenen.* 2. *Maii* 1711. *Et Sac. Cong. Episcop. & Regul.* 17. *Novemb.* 1673. *in Senogall.* 23. *Decemb.* 1707. *in Brictinorien.* 16. *Martii* 1717. & sæpe alibi.

24 At novissime contrarium determinavit Benedictus XIII. constitut. *incip.* Romanus Pontifex:: qua decernitur, & mandatur, ut in Italia, eique adjacentibus Insulis, Parochis defunctorum, qui in ecclesiis quorumcumque Regularium de cetero tumulabuntur, quarta funeralis persolvatur, præservando favore Parochorum consuetudines legitimas pro illis locis, in quibus vigent, percipiendi portionem majorem quartæ, cum aliis ordinationibus, & derogationibus opportunis; Et in Concilio Romano *tit.* 8. *de Officio Judicis Ordinarii c.* 5. mandat Episcopis, ut ipsam publicari curent, atque pro illius observantia invigilent, etiam tamquam Sedis Apostolicæ Delegati. Unde, ut ejus dispositio ab omnibus plene percipiatur, hic ad literam datur.

BENEDICTUS EPISCOPUS,

SERVUS SERVORUM DEI.

Ad perpetuam rei memoriam.

»Romanus Pontifex æqui, bonique supremus Asser»tor auctoritatem à Christo per beatum Petrum, Apos»tolorum culmen, sibi traditam intelligens, ut ex »Agro Dominico pro temporum necessitate noxia evellat, »& destruat, utiliaque planter, ac ædificet, ea inter»dum, quæ à Prædecessoribus suis ob rationabiles, & »justas causas olim sancita fuerunt, ubi in grave alio»rum præjudicium, & detrimentum redundare cognos»cit, atque dissidiis, & contentionibus fomentum præ»bere animadvertit, maxime inter Ei, & Ecclesiæ »ministros, quorum est evangelizare pacem, & quibus »à Domino non aliud frequentius, neque enixius com»mendatur, quàm ut pacem, ac unitatem diligant, mo»derari, & immutare; aliasque Pastoralis officii sui par»tes desuper interponere solet, prout rerum, locorum, »temporumque circumstantiis mature pensatis, discor»diarum extinctioni, ecclesiasticorum ministrorum quie»ti, fidelium animarum saluti, divinoque cultui cons»picit salubriter expedire.

»Sane quamplures Romani Pontifices Prædecessores »nostri multiplicia, ac plane insignia considerantes me»rita Ordinum Regularium, qui militantem in terris »ecclesiam fortissimis omni tempore auxerunt præsidiis, »viris nempe vitæ sanctitate, doctrinæ laude, ac ortho»doxæ Religionis zelo præstantibus, eidemque in cœlis »triumphanti eximii fulgoris lumina addiderunt, ip»sos Ordines eorumque professores, plurimis satis am»plius Indultis, & privilegiis benigne decorarunt, ac in»ter alia iis illud concesserunt in canonicam portionem, »seu quartam funeralium emolumentorum partem pro »personis, quæ in eorum ecclesiis sepulturam sibi elige»rent, Parochis persolvere minime tenerentur, ac ad »majorem ejusmodi privilegii firmitatem, sanctioni etiam »à fel. record. Clemente V. Prædecessore nostro editæ »in Concilio Viennensi, & relatæ in Clementina *Dudum* »*de sepulturis*, nec non Concilii Tridentini decreto rela»to *in cap.*13. *sess.*25. *de reform.* prædictam quartam »funeralem parocho aperte reservantibus, non semel am»plissime derogarunt. Unde non acerbæ modo Parocho»rum querelæ, sed innumeræ etiam contentiones, at»que lites inter eos & Regulares super solutione ejus»dem quartæ diversis temporibus excitatæ fuerunt, quæ »coram Ordinariis locorum, & deinde in variis quoque »almæ Urbis nostræ tribunalibus, præsertim vero in »Auditorio Palatii nostri Apostolici, & in Congregatio»ne Venerabilium fratrum nostrorum Sanctæ Romanæ »Ecclesiæ Cardinalium, præfati Concilii Tridentini Inter»pretum, magno partium studio, nec minori sumptuum »incommodo discussæ, sicut accepimus, aliquando ad fa»vorem parochorum, aliquando autem ad favorem Re»gularium pro diversis causarum circumstantiis, atque »vario judicantium sensu, decisæ, ac definitæ fuerunt. »Hæc porro judicatorum, sententiarumque diversitas cum »nullam certam ac determinatam constituerit regulam, in »evenientibus casibus observandam, magnum plane fo»mentum, & ansam relinquit, immo & latam sternit »viam ulterioribus inter prædictos Regulares, & Paro»chos litibus, & controversiis, ex quibus ipsi, qui in domo »Dei ambulare debent cum consensu, novis de cetero per»turbari dissidiis, novisque prægravari dispendiis possunt »cum divini cultus detrimento, & scandalo plurimorum.

»Quo circa Nos maxime expedire censentes, ut »ejusmodi controversiæ, & lites ab ecclesia Dei peni»tus arceantur, ac insuper, licèt universos Ordines Re»gulares, in quibus, nempe in Ordine fratrum Præ»dicatorum, Nos ipsi plurium annorum spatio versati »sumus, speciali paternæ charitatis affectu prosequamur, »eosque, uti de Ecclesia, Catholica Fide, & Sede »Apostolica optime meritos præcipuo semper in honore, »ac pretio habuerimus, & habeamus; nihilominus con»siderantes exemptionem à solutione quartæ funeralis, »præfatis Ordinibus à dicta Apostolica Sede concessam, »modo vergere in maximum parochorum præjudicium, »tum propter multiplicationem conventuum, & monas»teriorum Regularium, tum etiam propter auctam devo»tionem, & consuetudinem fidelium sepulturam eligendi »in ecclesiis prædictorum Regularium, ac proinde non »modo consentaneum, sed etiam necessarium arbitrantes, »ut eorumdem parochorum, quibus ceterequin sacri ca»nones, & prisca ecclesiæ disciplina aperte suffragan»tur, indemnitati opportune consolatur, & antedicta »apostolica privilegia ad æquitatis limites reducantur: »hinc igitur est, quod Nos omnia, & singula memorata »privilegia exemptiva à solutione quartæ funeralis qui»busvis Ordinibus, Congregationibus, ac Institutis Re»gularibus ab Apostolica Sede, ut præfertur, quando»cumque, & quomodocumque concessa, præsentibus,

»pro

»pro plene, & sufficienter expressis habentes, ac de »eorum tenore, & substantia satis superque instructi »de nonnullorum Venerabilium fratrum nostrorum S. »R. E. Cardinalium, & aliquot etiam Romanæ Curiæ »Prælatorum à Nobis ad id specialiter deputatorum con»silio suadentibus etiam Episcopis, & aliis ecclesiarum »Prælatis, in præsenti Sacro Concilio congregatis, ac »insuper motu proprio, & ex certa scientia, ac matura »deliberatione Nostris, deque apostolicæ potestatis ple»nitudine, hac Nostra perpetuo valitura constitutione, »præmissa omnia privilegia quoad Quartam funeralem, »tantum pro locis infra exprimendis, moderamur, refor»mamus, ad viam Juris reducimus, & quatenus opus »sit, etiam revocamus, & abrogamus, neque cuipiam »deinceps suffragari posse, vel debere decernimus.

»Præterea motu, scientia, & potestatis plenitudine »similibus sancimus, & statuimus, & mandamus, ut »in Italia, eique adjacentibus insulis, à die publicatio»nis præsentis constitutionis in futurum parochis de»functorum, qui in ecclesiis quorumcumque Regula»rium prædictorum tumulabuntur, persolvatur, & cum »effectu tradatur Quarta pars omnium intortitiorum, & »candelarum, quibus defuncti cadaver in itinere ad ec»clesiam tumulantem associabitur, nec non omnium »intortitiorum, & candelarum, quæ in eadem ecclesia »circa cadaver, vel etiam in altaribus in die funeris »accendentur; à prædicta tamen quarta funerali ex»ceptæ intelligantur, & sint candelæ, quas Sacerdotes, »etiam Regulares, vel piarum sodalitatum confratres, »funus associantes, manualiter per viam accensas defe»rent. Quod si funus non fieret in die tumulationis, sed »ad diversam diem, vel ad aliud longius tempus dif»ferretur, parocho nihilominus assignetur quarta pars »omnium intortitiorum, & candelarum, quæ ipsamet »peracti funeris die in ecclesia, ubi defunctus humatus »fuit, circa cœnotaphium, seu tumulum honorarium, »atque etiam in altaribus ejusdem ecclesiæ accensa fue»rint; hæc porro omnia locum habeant, & exacte in »posterum observentur, quotiescumque defunctus ex»tra suam parochialem ecclesiam tumuletur, vel expo»natur, sive in ecclesia tumulante, vel exponente, be»neficium obtinuerit, sive quia ibidem sepulcrum ha»buerit gentilitium, sive tamdem quia in ea sepultu»ram elegerit, sub prædicta quarta funerali comprehen»di non intendimus, immo expresse ab ea excipimus »legata missarum, & anniversariorum, hisque similia »pia relicta ad favorem ecclesiæ tumulantis, vel expo»nentis à defuncto deposita; circa quæ, ac omnia, & »singula alia, de quibus in præsenti constitutione mentio »facta non fuit, privilegia prædictis Regularibus Ordi»nibus ab Apostolica Sede concessa, salva prorsus & »illæsa, ac inviolata perpetuo permanere, & ab omni»bus, ad quos spectat, & pro tempore, quandocumque »spectabit, inconcusse, & irrefragabiliter observari de»bere volumus, decernimus, & mandamus. Ubi vero »consuetudines legitime probatæ, conventiones, con»cordiæ, vel statuta vigerent, quæ præfatis parochis »magis faverent, illisque pinguiorem prædicta quarta »emolumentorum funeralium portionem assignarent, ea »in iis, in quibus vigent, locis inconcusse ab omnibus »observari motu, scientia, ac potestatis plenitudine par»tibus sancimus, præcipimus, & jubemus.

»Decernentes pariter, præsentes literas, & in eis »contenta quæcumque, etiam ex eo, quod prædictorum »Ordinum Regularium Superiores, quicumque alii in »præmissis interesse habentes, seu habere quomodolibet »prætendentes, illis non consenserint, nec ad ea vocati, »& auditi, seu causæ, propter quas præsentes emana»rint, adductæ, verificatæ, seu aliàs justificatæ fuerint, »vel etiam enormis, enormissimæ, & totalis læsionis, »aut alio quovis prætextu, & ex quocumque capite, co»lore, & causa, etiam necessario exprimenda, de sub»reptionis, vel obreptionis, seu nullitatis vitio, aut inten»tionis Nostræ, vel alio quopiam defectu notari, impug»nari, in toto, vel in parte rescindi, retractari, invali»dari, in Jus, vel controversiam revocari ad terminos »juris reduci, seu adversus illas restitutionis in integrum, »aperitionis oris, aut quodcumque aliud Juris, vel facti, »gratiæ, vel justitiæ remedium impetrari, seu eo impe»trato quemquam uti, seu juvare in Judicio, vel extra »nullatenus posse, sed eas semper validas, firmas, & »efficaces existere, & fore, suosque plenarios, & inte»gros effectus sortiri, ac obtinere, & ab omnibus, ad »quos spectat, & pro tempore quandocumque spectabit, »inviolabiliter, & inconcusse observari debere: Sicque »& non aliter in præmissis per quoscumque Judices or»dinarios, & delegatos etiam causarum dicti palatii »apostolici Auditores, & S. R. E. Cardinalium, etiam »de latere Legatos, & Nuntios, sublata eis, & eorum »cuilibet quavis aliter judicandi, & interpretandi facul»tate, & auctoritate judicari, & definiri debere, ac irri»tum, & inane, si secus super his à quoquam quavis »auctoritate, scienter, vel ignoranter contigerit atten»tari.

»Non obstantibus, quatenus opus sit, Nostra, & »Cancellariæ apostolicæ regula de Jure quæsito non »tollendo, aliisque apostolicis, ac in universalibus, pro»vincialibusque, & synodalibus editis, generalibus, vel »specialibus constitutionibus, nec quorumvis Ordinum »prædictorum, etiam juramento, confirmatione apos»tolica, vel quavis firmitate alia roboratis statutis, con»suetudinibus, etiam immemorabilibus, privilegiis quo»que, indultis, & literis apostolicis per quoscumque Ro»manos Pontifices prædecessores nostros eisdem Ordi»nibus, ut præfertur, illorumque Superioribus, & pro»fessoribus quibuscumque sub quibusvis verborum te»noribus, & formis, ac cum quibuscumque etiam dero»gatoriarum derogatoriis, & aliis efficacioribus, & in»solitis clausulis, & decretis irritantibus, etiam motu »simili, & consistorialiter, ac aliàs quomodolibet in »contrarium præmissorum concessis, confirmatis, & »innovatis; Quibus omnibus, & singulis, etiamsi pro »sufficienti illorum derogatione de illis, eorumque te»noribus specialis, specifica, expressa, & individua, ac »de verbo ad verbum, non autem per clausulas gene»rales idem importantes, mentio, seu quævis alia ex»pressio facienda, aut aliqua alia exquisita forma ad hoc »servanda foret, illorum omnium, & singulorum teno»res, formas, & occasiones, ac alia etiam speciali ex»pressione digna præsentibus pro plene, & sufficienter »expressis, insertis, ac servatis respective habentes, hac »vice dumtaxat, illis aliàs in suo robore permansuris »ad præmissorum effectum specialiter, & expresse de»rogamus, & derogatum esse volumus, ceterisque con»trariis quibuscumque. = Ut autem præsentes Literæ »&c. = Nulli ergo omnino hominum &c. = *Datum »Romæ apud S. Petrum anno Incarnationis Dominicæ mil»lesimo septingentesimo vigesimo quinto, quarto Kalen»das Maii, Pontificatus nostri anno primo.* = P. M. »Card. Prodat. = F. Card. Oliverius."

Parochi consequi non possunt, neque prætendere ab 26
hæredibus defunctorum, qui sepeliuntur in ecclesiis Regularium, duplicem quartam, seu portionem majorem solita dari pro illis, qui sepeliuntur in propria parochia. Sic expresse declaravit Sac. Congr. Episcop. & Regular. *in Brundusina 7. Decemb.* 1640. quod cum aliis decretis confirmavit Clemens X. constit. *incip.* Aliàs::: quæ ut ab ordinibus in promptu habeatur, hic, prout jacet, subnectitur.

CLEMENS PAPA X.

Ad futuram rei memoriam.

"Aliàs pro parte tunc existentis Commissarii Curiæ 27
»fratrum Ordinis Minorum Sancti Francisci de Ob»servantia nuncupatorum, Congregationi tunc exis»tentium Sanctæ Romanæ Ecclesiæ Cardinalium nego»tiis, & consultationibus Episcoporum, & Regularium »præpositæ supplicatum, ut prohiberetur parochis, & Cle»ricis Terræ Leverano Brundusinæ Diœcesis, omnibus»que aliis parochis, & Presbyteris, ne auderent accipere »majorem eleemosynam pro defunctis, qui sepelirentur »in ecclesiis dictorum fratrum, quàm accipiebant pro »iis, qui in ipsorum parochorum, & Presbyterorum se»cularium ecclesiis sepeliebantur; Emanavit die 7. De»cembris 1640. ab eadem Congregatione Decretum te»noris sequentis: videlicet:

»Sacra Congregatio Eminentissimorum Sanctæ Ro»manæ Ecclesiæ Cardinalium, negotiis, & consultatio»nibus Episcoporum, & Regularium præposita, ad tol»lendas indebitas exactiones, quæ, ut proponitur, in »tumulandis defunctorum corporibus fieri solent, cen»suit injugendum, prout præsentis decreti tenore in»junxit Archiepiscopo Brundusino, ceterisque locorum »Ordinariis, ne permittant, ut parochi, aliique de »clero seculari, majorem posthac eleemosynam sibi »attribui faciant ab hæredibus defunctorum, qui in ec»clesiis Regularium prædictorum sepulturam sibi ele»gerint, quàm percipere possent, si in parochiali, seu »alia ipsius cleri secularis ecclesia sepeliri voluissent, »contrariis quibuscumque non obstantibus &c. die 7. »Decembris 1640. Et subinde cum tunc existentes Fra»tres Provinciæ Dalmatiæ dicti Ordinis Congregationi »præfatæ exposuissent, functiones funerales defuncto»rum, quorum cadavera in eorum ecclesiis sepulturæ »mandarentur, facere ad eos, non autem ad parochos »spectare; Congregatio præfata die 31. Augusti 1657. »aliud decretum edidit tenoris, qui sequitur, videlicet. »Sacra Congr. Eminentissim. S. R. E. Card. negotiis, & »consultationibus Episcoporum, & Regularium præpo»sita, attentis narratis, juxta aliàs resoluta, censuit, »functiones funeralium super cadavera defunctorum, »quæ in ecclesiis Regularium contingit sepeliri, post»quam ad easdem ecclesias pervenerint, ad ipsos Re»gulares, non ad parochos pertinere, ac proinde ita »in Oratorum ecclesiis circa præmissa servandum esse, »prout servare mandat, & præcipit, contrariis non obs»tantibus quibuscumque.

Die 31. Augusti 1657.

»Cum autem sicut pro parte dilecti filii Francisci »Mariæ à Castro S. Petri de Bononia Procuratoris Ge»neralis Ordinis præfati, Nobis nuper expositum fuit, »ipse decreta hujusmodi pro firmiori illorum subsisten»tia apostolicæ confirmationis Nostræ patrocinio com»muniri summopere desideret: Nos specialem ipsi Fran»cisco Mariæ Procuratori Generali gratiam facere vo»lentes, eumque à quibusvis excommunicationis, sus»pensionis, & interdicti, aliisque ecclesiasticis senten»tiis, censuris, & pœnis à Jure, vel ab homine, quavis »occasione, vel causa latis, si quibus quomodolibet in»nodatus existit, ad effectum præsentium dumtaxat »consequendum, harum serie absolventes, & absolu»tum fore censentes; supplicationibus ejus nomine No»bis super hoc humiliter porrectis inclinati, decreta »præinserta auctoritate apostolica tenore præsentium »approbamus, & confirmamus, illisque salva tamen »semper in præmissis auctoritate memoratæ Congrega»tionis Cardinalium, inviolabilis Apostolicæ firmitatis »robur adjicimus. Decernentes, easdem præsentes lite»ras semper firmas, validas, & efficaces existere, & fo»re suosque plenarios, & integros effectus sortiri, & »obtinere, ac illis, ad quos spectat, & pro tempore »spectabit, plenissime suffragari, & ab eis respective »inviolabiliter observari; sicque in præmissis per quos»cumque Judices Ordinarios, & Delegatos, etiam cau»sarum palatii apostolici Auditores judicari, & definiri »debere, ac irritum, & inane, si secus super his à quo»quam quavis auctoritate scienter, vel ignoranter con»tigerit attentari. Non obstantibus constitutionibus, & »Ordinationibus Apostolicis, ceterisque contrariis qui»buscumque."

Datum Romæ apud Sanctam Mariam Majorem sub Annulo Piscatoris die 18. Januarii 1672. Pontificatus nostri anno secundo.

28 Et novissime fuit iterum resolutum *à Sacra Congregatione Episcoporum & Regularium 24. Novembris 1713. in respons. ad 3. in causa Placentina funerum vertente inter Fratres Conventus Clastidii Minor. Observ. S. Francisci ex una, & Parochum dictæ Terræ Clastidii partibus ex altera, de, & super infrascriptis dubiis &c.* Vide *verb.* Parochus *art. 3. num.* 40. ubi decretum, & responsio Sacræ Congregationis ad singula dubia.

Dantur hic alia decreta *Sacræ Congregationis Episcoporum in una Placentina 16. Decembr.* 1651. edita pro 29
causa inter clerum secularem Placentiæ, & Monachos Cassinenses ejusdem civitatis ecclesiæ S. Sixti ad relationem Eminentiss. Pallotæ, apud Impressores Camerales tenoris sequentis.

Eminentissimi, è Reverendissimi Signori.

Per occasioni di mortori è funerali sono nate tra li Monachi Cassinensi di S. Sisto di Piacenza umilissimi Oratori delle Em. Vostre, ed i Parrochi della stessa Città, alcune differenze, che in sostanza si ridicono à tre.

Primo se i Monachi suddetti, quando sono invitati, è vanno alli mortori, siano obbligati convenire alla Chiesa Parrochiale?

Secondo, se possano quei, che fanno li mortori, ed essequie, dar maggior quantità di candele, è cera alli detti Monachi, di quello che diano al Parrocho, ò Parrochi, ed al Clero secolare?

Terzo, se portandosi à sepellire i morti nelle Chiese delli Monachi sia lecito alli Parrochi entrare nelle dette Chiese, pure siano obbligati à lasciare i cadaveri su la porta, ed ovi dare l' ultimo vale?

Per terminazione di queste differenze è piaciuto all. Em. Vostre dar per ponente l' Eminentiss. Pallota, ed avendo l' Eminenza sua riferito, è le parti informato hinc inde in Facto, & in Jure, vengono ora l' Em. Vostre umilmente supplicate à dare la risoluzione, è tuto ec. Quam Deus, &c.

"Sacra Congregatio Eminentissimorum S. R. E. Car»dinalium, negotiis, & consultationibus Episcoporum, »& Regularium præposita, attentis narratis, causaque, »auditis partibus Eminentissimo Pallota referente, ma»ture discussa, & examinata, censuit, declaravit, & »decrevit, quoad primum: Monachos hujusmodi acce»dentes ad funeralia defunctorum in aliena parochia, »convenire debere in ecclesia parochiali cum aliis pari»ter accessuris & deinde omnes una cum Parocho ad »domum defuncti efferendi ritualiter procedere.

»Circa secundum, distributionem candelarum, quoad »differentiam qualitatis, pendere ab arbitrio hæredum, »aut aliorum distribui mandantium.

»Et demum circa tertium, servanda esse decreta, & »declarationes aliàs factas, scilicet Parochis in associa»tione, sive occasione associationis cadaverum non lice»re ingredi ecclesiam Monachorum prædictorum, sed »teneri dimittere cadavera ad Januam ecclesiarum, ibi»que solum posse benedicere, & dare ultimum vale; »officia vero, & alia munia, quæ in hujusmodi minis»teriis adhiberi solent, ab ipsis Monachis peragi debe»re, non autem à Parochis. Atque ita in præmissis om»nino deinceps fieri, & exequi præsentium vigore man»dat, ac præcipit, contrariis quibuscumque non obs»tantibus. Romæ 16. Decembr. 1661. = M. Card. Gi»nettus. = Loco ✠ Sigilli."

E. Episc. Camer. Sacr. Romæ ex Typographia Reverendæ Cameræ Apostolicæ 1662.

Item dantur decreta Sacr. Congr. Rit. *in una Seno-* 30
gallien. 13. *Junii* 1675. edita pro causa inter Archipresbyterum, Canonicos, & Curatos parochialis, & collegiatæ S. Petri Corinalti Senogalliensis Diœcesis ex una, & Conventus, & PP. Augustinos, & Minores Conventuales dictæ Terræ Corinalti, ex altera partibus, ipsisque partibus auditis, Em. & Rev. Card. Casanate referente, infrascripta dubia proposita, & resoluta fuerunt una cum aliis.

"I. An hæredes defunctorum sint cogendi ad reti»nendum domi cadavera usque ad tempus sepeliendi? »An vero eisdem hæredibus liceat pro libito asportare »dicta cadavera è propriis domibus ad quamcumque »aliam ecclesiam per modum depositi usque ad horam »illa tumulandi, etiamsi sepelienda essent in ecclesiis »Regularium, non obstante dissensu Parochi, seu pro»hibitione ab eodem facta, uti Vicario Foraneo?

»II.

» II. An illatis cadaveribus privare ab hæredibus »ad aliquam tertiam ecclesiam per modum depositi, Re»gulares convenire, & congregari debeant in dicta ter»tia ecclesia, aut in parochiali, ad effectum illa asso»ciandi ad ecclesiam, ubi sunt tumulanda?

» III. An cadavera sepelienda in ecclesiis Regula»rium, antequam ad eorum ecclesiam deferantur, de»beant prius adsportari ad parochialem, & in ea per»manere per aliquod tempus?

» IV. An Regulares possint cogi ad associanda ca»davera in eorum ecclesiis tumulanda? An vero possint »expectare in dictis propriis eorum ecclesiis? Et an in »casu, quo Regulares non accedant ad associandum »dicta cadavera, amittere debeant intortitia, uti Paro»chus prætendit?

» V. An parochus teneatur associare cadavera in »ecclesiis Regularium sepelienda usque ad Januas ejus»dem ecclesiæ, etiam ipsis Regularibus non associan»tibus; Et an Parocho associanti liceat ingredi eccle»sias Regularium cum stola, & cruce?

» VI. An si Parochus requisitus intervenire recu»set funeralibus defunctorum in ecclesiis Regularium »sepeliendorum, possint hæredes, immo & ipsi Regu»lares, asportare cadavera ad ecclesiam sepulturæ elec»tæ, Parocho non interveniente, ac prædicti Regulares »eadem cadavera sepulturæ tradere? Et an Parochus in »funeralibus dictorum defunctorum majorem eleemosy»nam solito prætendere possit?

»*Ad primum*; Sac. Congreg. respondit quoad tem»pus humationis cadaverum servandam esse synodum; »& in reliquis, petita, & etiam non obtenta licentia, »posse cadavera deponi arbitrio hæredum in qualibet »ecclesia usque ad tempus illa processionaliter deferen»di ad ecclesiam sepulturæ.

»*Ad secundum*; Sacra Congregatio inhærendo aliis »decretis respondit: Regulares debere congregari in »illa ecclesia tertia, ubi cadaver fuit depositum, *ut* »*supra*.

» *Ad tertium*; Sacra Congregatio, respondit *Nega*»*tive*.

»*Ad quartum*; Sacra Congregatio respondit; Re»gulares non posse cogi ad exeundum à propriis eccle»siis ad effectum associandi cadavera in eisdem sepe»lienda, sed sufficere, quod illa expectent ad januas, »quo verò ad intortitia, remisit causam ad Judices »suos.

»*Ad quintum*; Sacra Congregatio respondit, Paro»chum teneri associare cadavera in ecclesiis Regula»rium sepelienda; Quo verò ad ingressum Parochi cum »stola, & cruce distulit resolutionem; *Eam videas in*»*ferius* num. 31.

»*Ad sextum*; Sac. Congreg. respondit, vocato Pa»rocho, & ipso renuente intervenire, vel alterum mit»tere; tunc Regularibus licere absque Parocho deferre »cadavera in eorum ecclesiis sepelienda; quo verò ad »emolumenta per Parochum prætensa, nihil dandum »ultra solitum. Et id denuo declaravit, & servari man»davit. Hac die 13. Julii 1675.

31 »*Item referuntur alia decreta ejusdem* Sacræ Congr. »Rituum in una Vaden. ad dubia eidem proposita die 2. »Augusti 1608. *ut sequitur*: Prætendentibus Parochis, »seu Mansionariis ecclesiæ cathedralis civitatis Vaden. »in associatione defunctorum, qui sepulturam sibi eli»gent, sive alio quovis modo in Ecclesia Regularium »sunt tumulandi, ab eorumdem hæredibus, una cum »proprio Parocho defuncti, omnes esse invitandos Ec»clesias Regularium ingredi cum stola, & cruce, ibi»que functiones, & officium circa cadaver peragere: »ac insuper pinguiorem eleemosynam pro associandis, »seu tumulandis forensium, seu externorum cadaveri»bus in ecclesiis prædictis Regularium, quàm à civibus, »possent exigere, si in ipsis Parochialibus sepelirentur? »Deducta coram Reverendissimo Episcopo Vadens. »controversia, ab eo post quamplurimas comparitio»nes pro declaratione ad Sacram Rituum Congrega»tionem remissa: Exinde Eminentissimo, & Reveren»dissimo Domino Cardinali de Nori, commissa, & »ab eodem propositis infrascriptis dubiis videlicet:

» I. An in associatione cadaverum ad ecclesias Re»gularium sint vocandi omnes Mansionarii præter Pa»rochum?

» II. An Parochus ingredi possit ecclesias Regula»rium cum stola, & cruce, ibique officium, & func»tiones peragere?

» III. An liceat Parocho exigere majorem eleemo»synam ab exteris tumulandis in ecclesiis Regularium, »quàm à civibus?

»Sacr. eadem Rit. Congreg. utraque parte tam in »voce, quàm in scriptis, prius audita, *Negative* in om»nibus respondit, & ita declaravit, & servari manda»vit die 2. August. 1698.

Item adducuntur Decreta *Sacræ Congregationis Con-*
32 *cilii in una Novariens. Funerum* 15. *Mart.* 1704. edita pro causa inter Parochos, & PP. Reformatos oppidi Varalli ejusdem diœcesis Novariensis, in qua propositis dubiis sequentibus, nempe.

» I. An cadavera impuberum oppidi Varalli de»beant ex aliqua speciali consuetudine sepeliri in sepul»tura designata existente in ecclesia parochiali, vel »potius licitum sit parentibus, tam ante, quàm post »mortem illorum, pro eis sepulturam eligere, eaque tu»mulari facere in proprio sepulcro majorum in ecclesia »PP. Reformatorum existente? & quatenus affirmative »quoad secundam partem.

» II. An dicta cadavera deferri possint ad dictum »sepulcrum majorum absque associatione Parochorum, »& Cleri secularis, post eorum monitionem ad interve»niendum funeri, & recusantium?

» III. An parochis intervenientibus, sive associatis, »sive non ab aliis Canonicis ejusdem parochiæ, distri»bui debeat candela major illa, quæ datur Superiori »Regularium associato ab illis Fratribus?

» IV. An dicta cadavera deferri valeant ad eccle»siam in quacumque hora diei, an de nocte absque »expressa licentia Ordinarii?

» V. An Parochi sub aliqua, & quacumque præ»tensione possint differre, vel impedire, ne tempore de»bito cadavera ad sepeliendum deferantur, & quatenus »*Negative*?

» VI. An Parochis impedientibus licitum sit hære»di post expectatum triduum à morte defuncti ducere »funus, etiam de nocte ad ecclesiam, in qua cadaver »est sepeliendum?

» VII. An Parochi cogere possint hæredes ad per»agendum in ecclesia parochiali omnes functiones missæ »solemnis, accensis luminibus in singulis altaribus an»niversariorum, quæ fiunt in ecclesia Reformatorum »occasione funerum?

» VIII. An dicti Parochi possint cogere hæredes, »ut celebrare faciant missas pro defuncto singulis Sa»cerdotibus secularibus funus associantibus?

» IX. An in prætensa associatione cadaverum sint »per hæredem defuncti in æquali numero convocandi »tot Sacerdotes seculares, quot convocantur Fratres »Reformati?

» X. An in casu, de quo agitur, Episcopus Nova»riens. habuerit jurisdictionem in supradictos Fratres »Reformatos prætensos delinquentes extra claustra, seu »turbantes Jura parochorum?

» XI. An interdictum de quo agitur, sustineatur in »casu? Die 15. Mart. 1704. respondit prout infra.

» Ad I. *Negative* quoad primam partem; *Affirmati*»*ve* quoad secundam.

»Ad II. *Affirmative*.

»Ad III. *Negative*.

»Ad IV. *Affirmative* de die, de nocte *Negative*, nisi »de licentia Ordinarii.

»Ad V. *Negative*.

»Ad VI. *Affirmative*, præterquam de nocte ut su»pra.

»Ad reliqua dubia *Negative* sigillatim responsum »fuit.

Parochis pro associandis, & tumulandis cadaveri-
33 bus eorum, qui repentina, vel violenta morte decedunt, non

non licet exigere majorem Quartam, seu majus emolumentum eo quod exigi, seu præstari solet ab eo, qui testamentum condidit. Sacra Cong. Concil. 24. *August.* 1699. *lib.* 6. *Decretal. fol.* 283.

34 Item nec licet parochis exigere majorem Quartam
1 seu majorem eleemosynam ab exteris tumulandis in ecclesiis Regularium, quàm à civibus, ut respondit Sacr. Congreg. Rit. *in Vadens.* 2. *Aug.* 1689. *in respons. ad* 3. ut patet *supra n.* 31.

35 Pro exactione Quartæ funeralis non gravatur hæres, sed lis agitur inter parochum, & ecclesiam tumulantem. Sac. Congr. Episcop. & Regul. *in una Civitatis Castelli.* 14. *April.* 1615. Nicol. *lucubrat. civil. lib.* 4. *tit. de Interdict. num.* 26. *limit.* 10. ubi decretum Sac. Cong. Conc. refert Monacell. *tom.* 2. *tit.* 14. *formul.* 1. *n.* 14.

36 Quarta funeralis solvitur in quantitate juxta consue-
1 tudinem regionis, & locorum solita, & præscripta. Sac. Congr. Concil. *in Ebredunens.* 21. *Jul.* 1659. *in respons. ad* 12. *& in Mantuana* 18. *Jun.* 1699. apud Monacell. *loc. cit. n.* 14.

37 Confraternitates, quæ habent Jus sepulturæ, debent
1 sepelire sine præjudicio Quartæ funeralis, aliorumque emolumentorum, quæ spectant ad capitulum, vel parochum. Sac. Congreg. Episcop. *in una Anconitana* 19. *Decemb.* 1608. apud Nicol. *in Floscul. verb.* Confraternitas *n.* 22. & apud Pitton. *Const. ad Parochos n.* 290.

38 Quarta funeralis pro sepultura educandarum, ac
1 mulierum secularium in monasteriis monialium decedentium, cui debeatur? Vide *verb.* Moniales *art.* 1. *à n.* 61. *ad* 63.

39 Alia ad rem. Vide *verb.* Parochus *art.* 3. *& verb.* Se-
1 pultura.

Additio ex Auctore.

40 * Addenda sunt ad rem sequentia decreta, quod at-
1 tenta consuetudine diœcesis debeatur Episcopo Quarta, tum decimarum, tum funeralium: " In Anglonens. Ca»thedratici, Decimarum, & Quartæ funeralis, propositis »sequentibus dubiis. I. An Episcopo debeatur cathedra»ticum in casu &c. II. An eidem debeatur Quarta de»cimarum in casu &c. III. An eidem debeatur Quarta »funeralium in casu &c. Sac. Congr. Concil. 30. Ja»nuar. 1723. Respondit; " Ad primum, secundum, & tertium *Affirmative*. Sic apud Thesaurum Resolution. 7. *in d. Anglon.*

41 In Cassanens. Quartæ decimarum proposito dubio:
1 "An Clerus ecclesiæ Parochialis Marathæ continuare »debeat in annua præstatione modiorum, seu tumulo»rum 50. frumenti pro quarta decimarum debita Epis»cop. in casu &c. Sac. Congr. Concil. die 27. Sep»tembr. 1738. *Respondit*, Affirmative. *Et reproposita* »*causa* in eadem Cassanens. Quartæ decimarum sub du»biis: I. An sit standum, vel recedendum à decisis in »casu? II. An Episcopus Cassanensis pro Quarta deci»marum teneatur contribuere expensis, ac sumptibus »litis motæ per communitatem Marathæ super exac»tione ipsarum decimarum in casu &c. Sac. Congr. »Concil. die 4. Julii 1739. *Respondit*: Ad primum in »decisis, & amplius. Ad secundum *Negative*. Sic apud »Thesaurum *resolut. dictor. annorum*" *

42 ☞ Extra Italiam, Insulasque adjacentes, ad quas
1 vires suas haud porrexit constitutio S. M. Benedicti XIII. *incip.* Romanus Pontifex :: de qua *Auctor num.* 24. servatur quoad solutionem quartæ funeralis à Regularibus faciendam *Concilium Tridentinum sess.* 25. *cap.* 13. *de Reform.* demandans, ut Regulares non aliter sint exempti à solutione quartæ funeralis, quàm si per quadraginta annos ante ipsum Concilium eam non solverint. Vide ultra allegatos ab *Auctore num.* 23. Rotam *in Vilnens. quartæ funeralis* 6. *Junii* 1749. §. 2. & 24. *Januarii* 1750. §. 2. *coram Rev. P. D. Canilliac Decano.*

43 Quæstionis autem est, utrum ad Regulares, an ad
1 parochos spectet probare, quod ipsi Regulares per quadraginta annos ante *Tridentinum Concilium* quartam funerariam haud solverint. Spectare ad parochos, resolvit Sac. Congr Concilii Interpres in una *Minorum Observantiæ Poloniæ* 14. *Novemb.* 2682. & allegata hac Resolutione firmant Matthæucc. *in suo officiali Curiæ ecclesiast. cap.* 42. *num.* 9. Rota *in Calaguritana quartæ funeralis* 2. *Julii* 1728. §. 8. *coram bon. mem. Ratt.* inter impressas *decis.* 214. *num.* 5. *in d. Vilnens. quartæ funeralis* 6. *Junii* 1749. §. 11. & 23. *Januarii* 1750. §. 17. *cor. R. P. D. Canilliac Decano.*

Differt ecclesia cathedralis ab aliis ecclesiis quoad 44
1 acquirendam præscriptione exemptionem à solutione quartæ funerariæ; cathedralis enim ecclesia quadragenaria acquirit exemptionem à solutione quartæ funerariæ; ceteræ vero ecclesiæ indigent immemorabili, vel centenaria ad hanc acquirendam exemptionem; Rota *in Barchinonens. Jurium parochialium super quarta, & oblationibus* 9. *Julii* 1732. §. 4. *coram clar. mem. Aldrovand.*

Quoad quantitatem quartæ funerariæ standum con- 45
1 suetudini, ut innuit *Auctor num.* 2. At notabile est, quod 46
1 si ea prætendatur infra medietatem, sufficit præscriptio decem annorum; si autem ultra medietatem prætendatur, necessaria est præscriptio quadraginta annorum. Rota *in Florentina quartæ funeralis* 6. *Martii* 1711. *fere per tot. coram bon. memor. Cafarell.*

Reliquum est, ut notetur, quartam funerariam peti 47
1 haud posse ab hæredibus defuncti, sed ab ecclesia ubi ille tumulatur. Rot. *in Calaguritana quartæ funeralis super bono jure* 2. *Julii* 1628. §. 5. *coram bon. memor. Ratt.* inter impressas *decis.* 214. *n.* 1. ☞

QUATUOR TEMPORA.

SUMMARIUM.

1 JEJUNIUM *Quatuor temporum à quibus institutum.*
2 *Assignatur mysterium, & causa, cur in unoquoque istorum Temporum fuerint instituti tres dies jejunii.*
3 Primum Jejunium *Quatuor Temporum celebratur in prima hebdomada Quadragesimæ.* Secundum *in hebdomada Pentecostes.* Tertium *in mense Septembris post Exaltationem Sanctæ Crucis.* Quartum *in mense Decembris ultima hebdomada completa ante Vigiliam Nativitatis.*
4 *Dantur ad id quatuor versus Glossæ.*
5 *Datur ad id facilior vulgaris versus.*
6 *Et adhuc dantur alii duo versus.*

JEJUNIUM Quatuor Temporum, id est *Veris*, *Æstatis*, 1
Autumni, & *Hyemis*, quamvis multi per text. *in cap.* Jejunium 1. *dist.* 85. existiment institutum fuisse à S. Callixto Papa, & Martyre, qui creatus fuit Summus Pontifex *die* 2. *Septembr. anni* 221. Baronius tamen, & Spondanus *ad ann. Domini* 57. *num.* 62. *ad ann.* 226. *n.* 1. Auctoritate SS. Patrum, & antiquorum Scriptorum tenent, Jejunium Quatuor Temporum institutum fuisse ab Apostolis, ex quo jam observaretur à fidelibus primo, & secundo seculo ecclesiæ, & sic plusquam ducentis annis ante S. Calixtum Papam, & Martyrem, qui tamen hujus obligationis jejunandi dictis temporibus admonuit aliquos populos, qui illud negligebant; ut notant dicti Baronius, & Spondanus *locis citatis*, & sequitur Clericatus *nelle sue spighe raccolte verb.* Quattro tempi *num.* 500. & alii plures, & concordat lectio 4. in festo ipsius S. Callixti *die* 14. *Octobris*, ibi: *Constituit Quatuor anni Tempora, quibus jejunium ex Apostolica traditione acceptam, ab omnibus servaretur*, ubi nota ly *ex apostolica traditione*, & ly *Ab omnibus servaretur.*

Mysterium autem, & causa, cur in unoquoque is- 2
torum Temporum fuerint instituti tres dies jejunii? est, quia sicut Dominus in lege veteri præcipiebat, ut suæ Divinæ Majestati in recognitionem sui supremi dominii offerrentur omnium primitiæ, ut *Exodi* 13. & alibi, ita in Lege nova, seu Evangelica, ut renovaretur talis recognitio, seu confessio supremi dominii Dei super omnia nostra, statuerunt Sancti Apostoli, ut Christifideles jejunarent in unoquoque Quatuor temporum, *Veris*, scilicet, *Æstatis*, *Autumni*, & *Hyemis* tribus diebus, id est, die *Mercurii*, *Veneris*, & *Saturni*; Cum enim om-